

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

У сфері публічного управління конфлікти мають свою специфіку, яка полягає в тому, що сторони конфлікту це державні службовці, діяльність яких зумовлюється насамперед статусом представника публічної влади.

Як і будь-які конфлікти, конфлікти у сфері публічного управління реалізуються як міжособистісні, внутрішньоособистісні, вертикальні і горизонтальні. Щодо сфери публічного управління, найчастішими тут є саме міжособистісні і міжгрупові конфлікти.

До того, конфлікти у публічному управлінні можуть бути як конструктивними, так і деструктивними. Це в свою чергу зумовлює, по-перше, їх функції, як то інтеграційну, інноваційну, нормативну, профілактичну. По-друге, функцію нестабільності, перешкод реалізації публічного управління, відсутності контролю конфліктної поведінки, погіршення психологічного клімату.

Конфлікти у сфері публічної влади виникають не тільки на міжособистісному рівні, а й на рівні між органами влади і різними організаціями, установами. До цього, стосунки які виникають на тлі їх взаємодії регулюються відповідною нормативно-правовою базою і положеннями Конституції України. Проте актуальними сьогодні стали стосунки, між органами влади різного адміністративно-територіального рівня, які можуть розвиватися в бік конфліктних через проблеми пов'язані із розмежуванням функцій і повноважень органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій.

Пошук форм і методів розв'язання конфліктів передбачає використання не тільки досвіду власної країни, а й європейського досвіду врегулювання конфліктів в сфері публічного управління.

КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

**Левчук Ю.С., ст. викладач, Мироненко Б.В., асистент
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Визначення потенціалу успішного реконструктивного розвитку України в умовах інтенсифікації міжнародної економічної взаємодії, формування ефективної інституційної системи його забезпечення є відправною точкою розробки дійової стратегії конкурентної інтеграції України в глобальний економічний простір.

Її основні складові як елементи єдиної комплексної геоекономічної політики держави, спрямованої на досягнення геополітичних цілей успішного позиціонування України в системі міжнародних відносин. Постійний розвиток глобального економічного середовища, вдосконалення інструментів, методів, механізмів досягнення переваг над потенціальними конкурентами ускладнюють конкурентну стратегію, ведуть до диференціації її складових як на рівні окремих суб'єктів господарювання, так і на національному рівні. Водночас ця диференціація лише посилює значущість комплексного підходу до застосування стратегії, можливість і необхідність використання методів та інструментів, які поєднують цінові, якісні орієнтири, мікро-, мезо-, макро- і мегаекономічні механізми досягнення конкурентних переваг. Більше того, універсалізм використовуваних інструментів зумовлює те, що самі складові конкурентної стратегії, які істотно відрізняються за цілями, можуть включати однакові інструменти, методи і навіть механізми одержання конкурентних переваг. До того ж досягнення однієї стратегічної мети може стати передумовою успіху іншої. Виокремимо ряд тісно пов'язаних між собою складових комплексної конкурентної стратегії, здатних забезпечити успішну інтеграцію України в глобальний простір господарювання. В узагальненому вигляді за критерієм джерела отримання конкурентних переваг їх можна розділити на такі групи: ринкові, цінові, фінансові, виробничі, технологічні, розширення об'єкту експортної діяльності. Група ринкових стратегій орієнтується на забезпечення диверсифікації та розширення ринків збуту, постачання сировини і товарів для національної

економіки. Успіх цієї складової конкурентної стратегії України є відправним моментом формування інших напрямів її конкурентної політики на зовнішніх ринках. За два десятиліття незалежності Української держави досягнуто значних успіхів у формуванні ринків збуту продукції національного виробництва. Однак, поряд з сировинною орієнтацією національного експорту, велику загрозу для економіці України в періоди нестабільності світового господарства та внутрішніх потрясінь становлять незначний рівень диверсифікації, структурні перекося з надмірним акцентуванням на товарах лише кількох галузей. Отже, постає завдання переходу до інтегральних конкурентних стратегій диференціації та вдосконалення географічної й товарної структур, поглиблення переробки експортованого продукту, зростання в ньому абсолютного обсягу та частки доданої вартості. Переорієнтація з поставок сировини на поставки напівфабрикатів, товарів кінцевого вжитку, комплексних продуктів, інвестиційних товарів і на довгострокові комплексні програми здатна зробити економічно вигідним співробітництво з багатьма партнерами з віддалених регіонів Азії, Африки, Центральної та Південної Америки. Важливою і перспективною складовою ринкових стратегій підвищення міжнародної конкурентоспроможності України можуть стати підтримка і стимулювання переорієнтації зусиль виробників з намагання вийти на вже існуючі висококонкурентні ринки на формування нових товарних і географічних ринків продукції власного виробництва. У цьому контексті інтерес становить праця Ч. Кіма і Р. Моборна, в якій пропагується філософія стратегії блакитного океану – стратегії створення інноваційних моделей успішного бізнесу на основі становлення нових ринків унікальних товарів або послуг власного виробництва. Найбільш перспективною для українських підприємств у цьому плані, на наш погляд, є галузь виробництва продуктів харчування. І якщо продовольчі ринки Європи переповнені високоякісною та широко визнаною продукцією, то в країнах Азії, які успішно розвиваються, навпаки, завдяки зростанню доходів населення саме нині швидко формуються нові продовольчі ринки та нова культура харчування. Українські виробники цілком спроможні зайняти на них сегмент високоякісної продукції з помірними цінами і стати альтернативою розкрученим західним брендам. Більше того, запровадження такої системи підготувало б фундамент для переходу до стратегії виробничої синергії, замкнуло б цикл від вступу до навчального закладу, здобуття професійних кваліфікацій і до працевлаштування, встановлення та підтримання постійних зв'язків між країною навчання та країною прикладання фахових знань колишніми випускниками українських ВНЗ – громадянами цих країн. А останніх в Україні навчається чимало. Подібна модель може стати основою розвитку альтернативного великим олігархічним структурам сектору малого бізнесу, кластерів малих сімейних підприємств (МСП). Вона цілком відповідатиме як особливостям національного менталітету, так і нагальним потребам розвитку економіки та підвищення її міжнародної конкурентоспроможності. У цьому контексті завдання держави полягає в ініціюванні становлення та підтримання, особливо на початковому етапі, відповідних кластерних структур та своєрідних ланцюжків створення доданої вартості, здатних об'єднати потенціальних учасників виробничо-збутового процесу. Ще один напрям ринкових стратегій розвитку України пов'язаний з диверсифікацією джерел забезпечення і постачання дефіцитних, перш за все енергетичних, ресурсів. Цю складову формування конкурентоспроможного розвитку країни пов'язано з необхідністю переорієнтації державою мотивації бізнес-структур з пошуку рентного доходу за рахунок монопольного становища на ринках придбання, транспортування і постачання до кінцевих споживачів відповідних благ на впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, диверсифікацію джерел забезпечення сировиною та комплектуючими, трансформацію технологічних процесів і продуктової лінійки в бік скорочення залежності від дефіцитних ресурсів й опори на ті, за якими країна має конкурентні переваги.

Конкуренція мікроекономічних суб'єктів в умовах економічної глобалізації перетворюється на засіб глобальної конкуренції держав, інструмент геоекономічної стратегії формування моделей господарювання, режимів підтримки національних виробників на

зовнішніх ринках, здатних у кінцевому підсумку забезпечити зростання якості життя громадян та гідну позицію країни в геополітичному просторі. Ключовими складовими досягнення цієї мети є формування національної ідеї, спроможної об'єднати громадян країни, та створення механізмів функціонування національної економіки здатних забезпечити на основі реконструктивного розвитку конкурентоспроможність національної економіки на глобальному рівні. Важливим відправним елементом розробки сценарію конкурентоспроможного розвитку України є визначення її місця в глобальній економіці як країни, що зберегла єдиний цілісний багатогалузевий диверсифікований народногосподарський комплекс, або як країни, що розвиває обмежену кількість орієнтованих на експорт галузей економіки. Дійова конкурентна стратегія повинна враховувати довгострокові наслідки використання природно-ресурсного потенціалу для національної економіки в цілому: заохочувати до нарощування рівня переробки експортованих ресурсів; започатковувати відповідні імпортозамінні виробництва; мінімізувати можливості отримання рентних доходів за рахунок експорту природних ресурсів та імпорту ресурсомістких товарів, виробництво яких можна розвивати в Україні; враховувати перспективи вичерпання певних ресурсів, переорієнтації споживчих переваг, появи нових технологій, зміни технологічного укладу, впливу зовнішніх, у тому числі політичних, факторів.

Література

1. Кім В.Ч., Моборн Р. Стратегія блакитного океану. Як створити безхмарний простір і позбутися конкуренції. – Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 384 с.
2. Федірко О. Теорія і практика локалізації інноваційної бізнесдіяльності в ЄС. – К.: КНЕУ, 2017. – 528 с.

СУБСИДАРНІСТЬ ЯК КОНСТИТУЮЮЧИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

**Мужайло В.Д., к.е.н., доцент, Мужайло С.В., СВО «Магістр»
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

З розвитком економічної самостійності регіонів нашої країни виникають та набувають виняткової актуальності нові проблеми, що вимагають наукового вивчення, теоретичного дослідження та практичного розв'язання. До таких сфер, що потребують підвищеної уваги науковців, належать, зокрема, аспекти розвитку місцевого самоврядування. На думку провідних фахівців, саме забезпечення ефективного функціонування системи місцевого самоврядування є на сьогодні необхідною передумовою для організації активної та конкурентоспроможної територіальної громади.

Зауважимо, що одним з основних принципів самоврядування, які зазначені в Європейській Хартії місцевого самоврядування, є субсидіарність. Він закріплений у статті 4 Хартії (частини 2 і 3), яка регламентує сферу компетенції місцевого самоврядування. Зокрема, в частині 2 зазначено, що органи місцевого самоврядування в межах закону мають повне право вільно вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу [1].

В узагальненому розумінні, застосування субсидіарності пов'язане з розподілом повноважень між різними рівнями владної ієрархії, а також між державними органами управління та місцевими органами самоврядування, а саме: принцип делегування повноважень управління з нижчого (базового) рівня організації влади на вищий. Таким чином, усі види управління, які органи місцевого самоврядування здатні забезпечити власними силами і ресурсами, залишаються в їхній компетенції. Ці ж органи, виходячи з

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Колеснікова К.С.	341
ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Мануїлова К.В., Пурцхванідзе О.В.	342
КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ Левчук Ю.С., Мироненко Б.В.	344
СУБСИДІАРНІСТЬ ЯК КОНСТИТУЮЮЧИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ Мужайло В.Д., Мужайло С.В.	346

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ ЩОДО ЗАМОРОЖЕНИХ ХЛІБОБУЛОЧНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ Памбук С.А., Мардар М.Р., Солоницька І.В.	348
СЕКМЕНТУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ ВИННОГО ТУРИЗМУ Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Ткаченко Т.А.	350
АГРОПРОДОВОЛЬЧИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	352
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ Лозовська Г.М., Значек Р.Р.	353
ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ БІЗНЕС – КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА Савченко Т.В.	356
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ Соколюк К.Ю., Донець Л.Я., Мунтян І.В., Долинська О.О.	357

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВІНОРОБРОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Агєєва І.М., Ніколюк О.В., Коренман Є.М.	359
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ Дроздова В.А.	361
СУЧАСНА СИСТЕМА КОМУНІКАЦІЙ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М., Бондар В.А.	362
ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Каламан О.Б., Мандрикін Д.В.	363
ОЦІНЮВАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ Козак К.Б.	365
ПІДВИЩЕННЯ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ: ЯК РОЗУМІТИ ТА З ЧОГО ПОЧИНАТИ Корсікова Н.М.	367
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ Савенко І.І., Седіков Д.В.	369
УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ЛИШЕ НА 50 % ВИКОРИСТОВУЄ НАЯВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ НА ЕКСПОРТ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ Ткачев В.А.	371
АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ ТА МЕХАНІЗМ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ БІЗНЕС-ПЛАНУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Седікова І.О.	372

СЕКЦІЯ «ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ»

ФОРМАТ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ Ткачук Г.О., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	374
ДІДЖІТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Євтушевська О.О.	376
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б., Славута О.Ю.	377
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б.	379